

CONTACT

BLAD

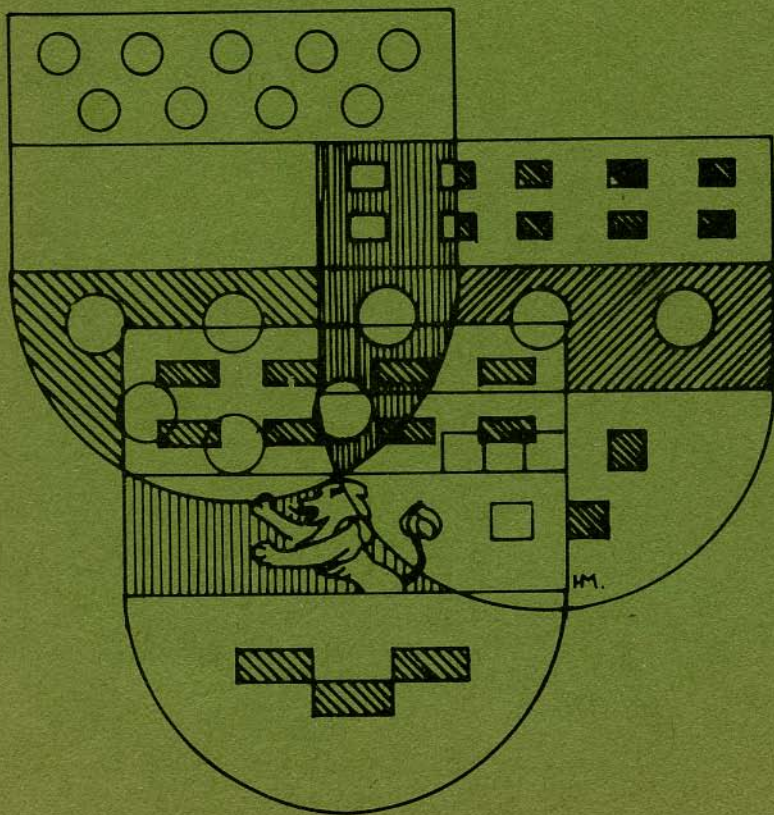
Historische Vereniging

Barendrecht

e Jaargang nr. 18

maart 1984

Adres Historische Vereniging Barendrecht:

2e Barendrechtseweg 181, 2991 GK Barendrecht
Telefoon: 01806 - 18142

+:+:+:+:+:+

BESTUUR

- Hr. G. van der Schoor - voorzitter
Rijnstraat 17
tel. 13200
- Mw. J.W.E. Kouw - secretaris
Singel 32
tel. 16059
- Hr. C.J.A. Volgering - penningmeester
Alsemhof 4
tel. 15768
- Hr. P. van Bergeijk - lid
Ziedewijdsedijk 59
tel. 12252
- Hr. W.M. Groenenboom - lid
Voordijk 267
tel. 12617
- Hr. J.H. Kleinschmidt - lid
Mr. Thorbeckestraat 33
tel. 13349
- Hr. A.M. Overwater - lid
Jaagpad 65
tel. 12152

+:+:+:+:+:+

REDACTIE

- Mw. G.M.H. Eijkenaar-van der Haak
Wilhelminastraat 19
tel. 12110
- Mw. J.W.E. Kouw
Singel 32
tel. 16059

Illustraties: Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
De Manning 64, Heerjansdam
tel. 01857 - 1923

Hr. J.M.J. Tieman
Vlietweg 12
tel. 14103

Hr. H. van Herwerden
1e Barendrechtseweg 136
tel. 12789

+:+:+:+:+:+

VAN DE REDACTIE

Ons tweede Contactblad "nieuwe stijl" staat voor een groot deel in het teken van de jaarlijkse ledenvergadering. Op bladzijde 14 t/m 24 vindt U de nodige informatie voor deze vergadering.

Omdat de succesvolle herdenking en tentoonstelling "500 Jaar Binnenland" nog vers in het geheugen liggen, en wij als Historische Vereniging wel een beetje trots zijn op dit geslaagde evenement, kreeg dit keer de rubriek "Naar aanleiding van ..." voorrang. In dit artikel leest U de impressies van drie leden; deze impressies zijn aaneen geschreven door de heer Van Herwerden. Mevrouw Eijkenaar nam het verslag van de herdenkingsbijeenkomst op 6 december 1983 voor haar rekening. Deze bijeenkomst in de Dorpskerk was zo boeiend, dat het maken van voldoende aantekeningen over de herkomst van de naam Barendrecht en de geschiedenis van het wapen van deze plaats door het luisteren verloren ging. Daarom was het goed nog een wakend oog over het verslag te laten gaan door de spreker van die avond, mr. Müller. Dit vond plaats in januari j.l. en, zoals zo vaak in het leven, van het een kwam het ander. Van het wapen van Barendrecht liep het gesprek langs de heraldiek in het algemeen naar de geschiedenis van het Waterschap met als tastbare bewijzen daarvan de collectie prachtige glazen in het Waterschapshuis. Deze verzameling is uniek in Nederland en het leek ons een goede gedachte hieraan in de komende Contactbladen meer aandacht te besteden; dit met de bereidwillige medewerking van de heer Müller.

Wegens plaatsgebrek kunnen we deze keer het, haast al vaste, artikel van de heer Schop niet plaatsen. Deze bijdrage blijft liggen tot de volgende keer.

Wel vindt U op bladzijde 26 een bijdrage van de heer Overwater: "De familienaam Van der Gijp Barendrecht" en op bladzijde 30 een verslag van het bezoek aan het museum Simon van Gijn te Dordrecht.

NAAR AANLEIDING VAN ... VIJFHONDERD JAAR BINNENLAND

De Dorpskerk weer op orde; dank zij de vele handen die spreekwoordelijk het werk licht maken. Koster Van Mastrigt en zijn vrouw met immer vriendelijk gezicht, dat - opnieuw spreekwoordelijk - overal licht brengt. Dit laatste was zeker zo gedurende de week van 5 tot 9 december j.l.

Een schare van 25 à 30 mannen en vrouwen had aangeschoven rond enige grote tafels in het Verenigingsgebouw. Achter de koffie, vrijdagmiddag drie uur, 9 december 1983. Moe maar voldaan; het karwei was geklaard. Over en weer werden nog enige vriendelijke, oprecht gemeende woorden gesproken. Dat op datzelfde moment ons bestuurslid Van Bergeijk en zijn maat het zwaar te verduren hadden met het terugbrengen van de geleende goederen was ons toen nog niet bekend. En daarmee waren zij er die middag nog niet!

Zo waren er nóg wel enige staartjes aan het gebeuren, die links en rechts nog handen vol werk gaven. Bijvoorbeeld de formele afwerking door onze voorzitter naar de subsidieverlenende instantie - ons gemeentebestuur - toe.

Maar geslaagd was het, die herdenking. Leest U maar:

"We vlogen er weer eens in als Werkgroep Bodemonderzoek, eerst nogal aarzelend, later, aangemoedigd door inspirerende initiatiefnemers met groot enthousiasme.

"Mevrouw Plomp verhuisde in deze periode, waardoor de vormgeefster aan onze tentoonstellinkjes wegviel; maar gelukkig bleek de heer Stam, als altijd, bereid onze groep enthousiast bij te springen. Hij koos het aardewerk voor de twee staande vitrines, bedacht een methode om ze op ooghoogte neer te zetten, leende ons materiaal voor en gaf adviezen over opstelling en bijschriften. De ideeën waren er, nu aan 't werk! Het werden lange, maar uiterst plezierige dagen. Sommigen werkten nog snel een voorwerp af, anderen poetsten de laatste oneffenheden uit een bordje of papkom; de heer Derksen maakte juweeltjes van onderstellen voor de twee staande vitrines en mevrouw Derksen en ik werkten samen de bestaande ideeën uit

"en bedachten een oplossing voor de grote platte vi-
"trine. Daarvoor kozen we nog niet helemaal afgewerkt
"aardewerk om enigszins te kunnen laten zien hoe we in
"onze werkgroep proberen te 'restaureren'.
"Alle leden van de groep, die zich op de herdenkings-
"avond konden vrijmaken, waren bereid gasten te vervoer-
"ren, naar hun plaatsen te brengen en/of voor koffie,
"drinkjes en afwas te zorgen.
"De heren Den Otter en Derksen zorgden met anderen
"voor veilig vervoer van het tentoonstellingsmateriaal,
"mevrouw Kouw schikte van droogbloemen een fraai en
"goed bij het aardewerk passend boekje en toen we na
"afloop van de 'opbouwdag' met knikkende knietjes de
"kerk uitgingen waren we niet ontevreden.
"Een plezierige bijkomstigheid van de samenwerking
"tussen de organisatoren van de tentoonstelling 500
"Jaar Binnenland en enkele leden van de werkgroep
"was niet alleen de prettige werksfeer maar ook het
"idee samen te hebben mogen werken met mensen die el-
"kaar stimuleren iets zo goed mogelijk te doen. De
"initiatiefnemers mogen, nu alle medewerkers elkaar
"wat beter hebben leren kennen, bij een eventuele
"volgende gelegenheid best wat minder bescheiden zijn
"en de teugels iets strakker in handen nemen. Dan zou
"er misschien, bij een eerdere start, ook nog een be-
"tere belichting, een voor alle onderdelen op elkaar
"afgestemde aankleding, wat ruimer voorpubliciteit en
"nog meer eenheid in de uitvoering van de bijschriften
"kunnen komen."

Na deze impressie van mevrouw Ratsma volgt, enige regels
verderop, de weergave van de feestelijke avond, geschre-
ven door mevrouw Eijkenaar.

Feestelijk was het, die avond van de zesde!
Zo'n bijeenkomst waarop 'iedereen iedereen ontmoet'.
Maar ook bezoekers, die de drukte maar eens aankeken
en zich vooral tot het tentoongestelde wendden.
De expositie van de werkgroep Bodemonderzoek was reeds
in de kerk zelf opgesteld. Dat was ook zo met het ten-
toongestelde materiaal van de archieven Polder Binnen-
land en Polder Ziedewij, verzorgd door de heer Hordijk.
Al het overige was toen nog in het Verenigingsgebouw.

Daar vond ook de receptie plaats, temidden van expositiepanelen en tafels.

Met bijzondere erkentelijkheid wordt de medewerking van het Waterschap in herinnering gebracht, waardoor een wind- en waterdichte doorgang tussen kerk en Verenigingsgebouw tot stand kwam. Hoe kan het ook anders door zo'n oer-Hollands instituut; tastbaar antwoord van de mens op water en wind, ook die avond.

Thans mevrouw Eijkenaar:

"Met orgelspel worden op 6 december de mensen, die naar "de herdenkingsbijeenkomst in de Dorpskerk komen, begroet.

"De voorzitter, de heer Van der Schoor, opent de bijeenkomst, begroet genodigden en belangstellenden en "vertelt een en ander over het ontstaan van de Historische Vereniging, de wens om eens te komen tot een museum in Barendrecht en het ontstaan van het plan om "500 Jaar Binnenland te herdenken. De vraag naar een "herdenking werd gesteld op de laatste jaarvergadering "van de vereniging en diezelfde avond werd een werkgroepje van drie personen gevormd. Het resultaat van "hun werken is deze avond en de aansluitende tentoonstelling. Ook vertelt de heer Van der Schoor dat na "lang speuren de huidige ambachtsheer van Barendrecht "is gevonden. Deze ambachtsheer van Barendrecht en "zijn vrouw, de heer en mevrouw Gaarlandt, zijn aanwezig en ontvangen als blijk van waardering voor hun "komst en ter vervanging van de oorspronkelijke "verschuldigde tiende een mand met goede gaven van "eigen bodem.

"Na een muzikaal intermezzo door docenten van de "Muziekschool Barendrecht komt de spreker van deze "avond, mr. Müller, oud-dijkgraaf van het Waterschap "IJsselmonde, aan het woord. De lampen gaan uit, de "kerk wordt nu alleen nog verlicht door de kroonluchters met brandende kaarsen en er daalt een verwachtingsvolle stilte over de bijna volle kerk.

"Hij verhaalt van de oudste vermelding van het kerkdorp Barendrecht in 1264 in de verleibrief van de abt

"en het convent van het klooster, genaamd St. Paulus
"Abdij te Utrecht.

"De oorsprong van de naam Barendrecht heeft, volgens
"de heer Müller, tot soms gemakkelijke veronderstellin-
"gen geleid. Zo wordt in een publikatie uit 1848 ge-
"schreven dat de naam Barendrecht misschien komt van
"het misbaar, dat vrouwen en kinderen maakten over hun
"mannen en vaders tijdens een veldslag tussen Franken
"en Friezen.

"Het achtervoegsel drecht zou ook een recht of rechts-
"gebied hebben kunnen uitdrukken, te vergelijken met
"het achtervoegsel ambacht. Maar helaas, ten tijde van
"het ontstaan van Barendrecht in 1264 was er nog geen
"sprake van een dergelijke rechtsgemeenschap. Alle pu-
"blikaties uit vroeger tijd ten spijt, de spreker
"neemt aan, dat de plaatsnaam is ontleend aan een vroe-
"ger watertje, genaamd Baerne of Beerne, waardoorheen
"een doorwaadbare plaats liep. Zo'n doorwaadbare plaats
"heette drecht en vandaar de naam. In een eerder door
"de heer Van der Schoor de spreker aangereikte brief
"staat echter, dat Barendrecht of Berendrecht modderi-
"ge waterloop zou betekenen. De oorsprong van de naam
"blijft onduidelijk.

"Dan komt de historie van het wapen van de gemeente
"Barendrecht aan de beurt^{*}. In vroeger tijden hebben de
"heren van Merwede een kruistocht ondernomen naar het
"Heilige Land en zijn ook in Byzantium geweest. Na te-
"rugkomst hebben zij vijftien bezanten, munten uit By-
"zantium, in hun wapen aangebracht (zie de afb. 2 en
"op de achterzijde van het blad). Na een tijd is er een
"andere familie door erfopvolging aan bod gekomen. Van
"deze familie zijn bekend de heren Diederik Jan en Hei-
"ric Jan Ver-Ydenszoon. Deze heren hebben een heraldi-
"sche breuk (verandering in het wapen) toegepast en de
"vijftien bollen veranderd in vijftien vierkante blok-
"jes (afb. 3 en 3a). De familie Oem, nakomelingen van
"Heiric Jan Ver-Ydenszoon, heeft de vijftien blokjes

^{*}Met dank van de heer D. Müller aan de heer H.C. 't Jong
van de Gemeentelijke Archiefdienst te Dordrecht.

"langwerpig gemaakt en rechtop geplaatst en een leeuw
"aan het wapen toegevoegd (afb 4). Dat zou de Holland-
"se leeuw kunnen zijn, want de heren Oem waren in die
"tijd heel belangrijk in het graafschap Holland. De la-
"tere familie Oem van Wijngaarden heeft de blokjes weer
"horizontaal aangebracht (afb. 5).

"Zo is het wapen van onze gemeente, dat nu nog tien
"blokjes telt, door de eeuwen tot ons gekomen (afb. 6).

"Vervolgens vertelt mr. Müller verder, nu over het con-
"tract dat in 1483 is opgemaakt tussen Johan Heere van
"Wassenaer, van Catwijck, van Voorschoten, van Valcken-
"burgh, Borgh-grave van Leyden, Ambachts-Heer van Oost-
"Barendrecht, Elisabeth van Loon, Vrouwe van Moerkercken,
"en Ambachts-Vrouwe van Karnisse en Jacob Damissen
"als Ambacht-heer van West-Barendrecht, om gezamenlijk
"de bedijking en waterhuishouding van deze omgeving op
"zich te nemen. Namens keizer Maximiliaan heeft een
"lid van de familie Oem van Wijngaarden hieraan zijn
"goedkeuring gegeven op 14 juni 1484.

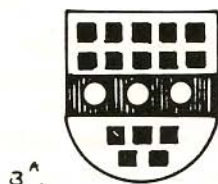
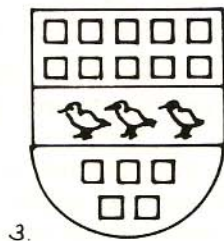
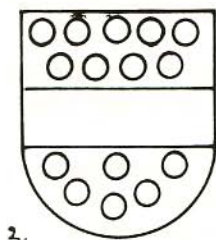
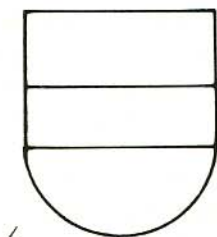
"De spreker drukt tenslotte gevoelens van respect uit
"voor al die mensen die door de eeuwen heen met kruiwa-
"gens en paardentractie dit land hebben ontworsteld en
"behouden.

"Voorts is er door de heer L.W. Hordijk, archivaris
"van de dijkkring Brielle, speurwerk gedaan naar de ar-
"chieven van de polders Binnenland en Ziedewij. Dit
"resulteerde in een fraai uitgegeven boekwerkje. Een
"exemplaar daarvan wordt door de heer Müller aange-
"boden aan de huidige dijkgraaf van het Waterschap
"IJsselmonde. Ook de burgemeester ontvangt een boek-
"je, evenals een aantal genodigden.

"Na een kort dankwoord van de heer Van der Schoor
"wordt de avond met muziek besloten en krijgt men de
"gelegenheid de tentoonstelling te bezoeken."

Woensdag, donderdag en vrijdag, 7 t/m 9 december, koos
de Historische Vereniging Barendrecht voorgoed domici-
lie in de Dorpskerk.

Woensdag v.m. werd het tentoonstellingsmateriaal, enz.
vanuit het Verenigingsgebouw, binnendoor en buitenom,

naar de kerk gebracht. Bij dat laatste werd op een gegeven moment zeer professioneel geloodst, waarbij - m.i. geheel volgens de juiste rolverdeling - de schipper het draagvermogen in zijn beoordeling betrof. Zo zie je wat een kunde en kennis in onze vereniging aanwezig zijn.

Diezelfde dag nog werden om 14.00 uur de deuren voor de bezoekers geopend. Niet het minst mede dank zij de zeer krachtige medewerking bij de opbouw van een der aanwezigen. Eerlijk is eerlijk, hij had er zelfs een vakantie-dag tegenaan goegoid!

Kunde en kennis. Vanuit de zijne levert ons medelid, G. Wesdorp, thans zijn bijdrage aan deze collage.

"Het is gewenst om in het onderwijs aandacht te besteden aan de eigen omgeving van de kinderen.

"De bedijkingen van ons eiland IJsselmonde zijn door "mensenhand ontstaan, daar ligt geschiedenis in verankerd. Het zwoegen en zweten en risico's aanvaarden

"van het voorgeslacht heeft eigen pedagogische waarden.

"Het weten omtrent de eigen omgeving doet de mensen die "omgeving anders bezien en voorzichtiger gebruiken.

"Het door de overeenkomst van 1483 mogelijk gemaakte

"winnen van 750 ha goede akkergrond is een prestatie

"die voorbeeldig is. Daarom is het bijzonder prettig

"dat het leerpakket met een aanbevelingsbrief van de

"wethouder aan alle scholen ten dienste van de vijfde

"en zesde klassen aangeboden kon worden. Ook de tuin-

"bouwschool en de Baerne maakten er voor eigen rekening

"gebruik van!

"Om de leerlingen te motiveren tot het kennisnemen en

"leren van de betreffende stof, werd een fictief ver-

"haal gebruikt over een gezin met twee kinderen dat

"juist in Barendrecht was komen wonen. Er volgden daar-

"op vragen die tot discussie en opzoeken moesten lei-

"den; waar blijft het regenwater dat op de straat valt,

"waar gaat de gootsteen en w.c.-afvoer heen? Naar ik

"hoop weten ze nu ook waarom autocarterolie niet in de

"straatkolk mag 'verdwijnen', omdat het dan regelrecht

"naar het oppervlaktewater in de singels gaat. Baren-

"drechtse aannemers die zich op grondwerk richten moes-

"ten uit het telefoonboek worden opgediept, maar de

"firma Kraayeveld is niet bij de A van aannemer te vinden. Het benieuwt mij of de slimmerikken toch ook bij dat bedrijf terechtkwamen.

"Daarna volgde het verhaal over het bouwen van de Voor-dijk, jammer dat de rekeningen omtrent dat gebeuren nog zoek zijn - U weet wel van die kist.

"Met mijn collega J. Tinhout uit Rhoon, bereidde ik de fietspuzzeltocht voor. Ook Uw redacteur de heer Van Herwerden deed daaraan mee. Zelf beleefden we veel genoeg aan het uitdenken van mogelijke vragen, frikken zijn immers zoals U weet, professionele vragenstellers.

"Het mooiste zou zijn als moeders/vaders zich met hun kroost aan de tocht zouden wagen, zo op de wijze van 'Op een mooie Pinksterdag'. Het niveau van de vragen is zeer verschillend. Er zijn simpele en betrekkelijk moeilijke vragen bij, zodat ieder gezinslid aan haar/zijn trekken kan komen. Vragen over gevelvormen, hooibergen, muurankers, Jugendstil tegeltjes, kastanje-en essenbomen, enz. enz.

"Dus lieve lezers(essen), als U kroost heeft dat met het geschrift van school is thuisgekomen: doe er wat mee! U leert Uw kinderen oog te krijgen voor het detail. Bij de vereniging zijn voor liefhebbers misschien nog enkele exemplaren verkrijgbaar.

"En tot slot: het tentoonstellingsbezoek van de scholen aan de N.H. kerk is niet tegengevallen. Slechts een enkele school kon er niet aan deelnemen. Voor een deel van de kinderen was het waarschijnlijk de eerste keer dat zij dit fraaie Barendrechtse cultuurmonument van binnen konden bezien. Een gebouw uit 1512, toen de polder dus nog geen dertig jaren oud was, Willem van Oranje zou pas twintig jaar later geboren worden. Een kerk van vóór de Reformatie - een fragment van de zogenaamde altaarsteen werd gevonden - het boeide alle kinderen zichtbaar. Vooral de grafzerken trokken hun aandacht; confronteerden zij hen met hun eigen eindigheid? De messing kroonluchters, de wandtafel met de Tien Geboden. Ze bevonden zich in een historisch milieu van zo'n grote kwaliteit, dat de tentoonstelling zelf bijna kon worden vergeten. Natuurlijk luisterden zij geboeid! Wat een heerlijkheid dit te mogen doen!

"Vervolgens de tentoonstelling zelf in; kijken en vragen bij de kaarten en charters van de heer J. Schop, kaarten die verduidelijken hoe polder voor polder werd ingedijkt. Waar Barendrecht vóór 1373 vermoedelijk heeft gelegen. Kijken en vragen bij het aardewerk; mevrouw Ratsma stond ze met vakvrouwschap - of is het vakmensschap? - te woord. De geschriften van de heer Hordijk, de boomstam, pas opgegraven in Molen-vliet. Misschien uit de Romeinse tijd?

"Het was in één woord een geweldige happening.

"Als de kinderen er de vonk van het historische vuur hebben opgedaan, mogen we dik tevreden zijn. Er kwamen reeds jongens met in de grond gevonden spullen bij het verenigingsgebouw. Laten wij belangstelling tonen en stimuleren in hun drang naar kennis van het historisch gebeuren!

"Ze kunnen er een leven lang plezier aan beleven."

Ook de herdenking zelf was een collage.

Bevatte de tentoonstelling een verrassing? Voor een aantal bezoekers zeker. Ik denk aan dat beluisterde gesprek van enige ruim tachtigjarigen bij de fotopanelen. Een voorstelling van een niet meer bestaande situatie bracht hun gesprek terug naar "jeugdherinneringen". Er ontstond een woordenstrijd die weer snel was bijgelegd, ik denk door het gezaghebbend woord van de oudste tegenover de "jongeren". Dit maakte ik nu net mee, maar was zeker niet het enige van dien aard. Merkwaardig, dat de jongste afdeling van de expositie - immers foto's, verreweg niet verder teruggaand dan de twintiger jaren - wel het drukst en langst werd bezocht. Verrassing was er natuurlijk ook bij de schijf van de (plus minus twintig eeuwen) oude boomstam. Verrassing ook bij de tafels en wanden met stukken, teruggaande tot op de 13e, 14e en 15e eeuw, waar de heer Schop uitleg gaf. Maar dáár toch al weer geselecteerder interesse. Zowel oud als jong!

Ik denk dat hetzelfde de afdeling bodemonderzoek overkwam.

Van volledigheid was geen sprake. Die verwachting was er bij niemand, maar ook niemand heeft dat als een tekort door nalatigheid ervaren. Er is getoond wat in

redelijkheid mocht worden verwacht.

Er was, zowel op de avond van de zesde als op de tentoonstelling, verscheidenheid naar kleur en vorm. Beiderlei verscheidenheid geaccentueerd door de stijlvolle boeketten en de wijze van plaatsing, tegen de achtergrond van de overheersende soberheid van het kerkgebouw. Zelfs de zondagse kerkdienst na de tentoonstelling nam daarvan nog een stukje mee! De felle kleuren in de fruitbakjes, rondom de eiken kansel gegroepeerd, gaven de tentoonstelling een onverwacht vrolijk aanzien. Respect voor deze bijdrage van onze secretaresse, mevrouw Kouw.

Verscheidenheid naar vorm: bij het binnentreden de opwachting door twee jeugdige Barendrechters van beiderlei geslacht, en vrijwel direct daarna de tegenstelling tot hun jeugd, de grafzerken. Fraai uitgevoerde zerken, dat wel. De tentoonstelling zou, zoals later bleek, nog leiden tot de belangwekkende ontdekking van een altaarsteen, juist in de nabijheid van de entree. De indruk van eenheid, zoals bij een goede collage, was er zeker ook. De stemmigheid, het hoge licht door de vensters, de al eerder gesignaleerde soberheid, vormden tezamen het evenwichtig fond.

En de voorbereiding van dit alles?

In totaal acht vergaderingen van de vierkoppige werkgroep, benevens de nodige informele gesprekken en andere ontmoetingen, inbegrepen bezoeken aan Dordrecht, Brielle en Rotterdam. Hierbij mag niet onvermeld blijven, dat van de archiefdiensten te Dordrecht en Rotterdam grote belangstelling werd ondervonden en onmisbare hulp, terwijl de Dijkkring Brielle ten aanzien van het archiefonderzoek door de heer Hordijk, alle medewerking verleende.

Een der bestuursleden reisde naar Amersfoort met een uitnodiging de ambachtsheer van ons dorp aan te bieden. Bezoek bij de burgemeester, waar tenslotte de zeer welkome garantiesubsidie uit voortvloeide en de brede aanwezigheid van het college en gemeentesecretaris op de avond van de herdenking.

Bezoeken aan de secretaris-rentmeester van het Water-

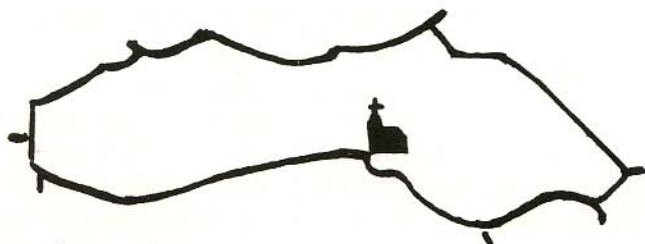
schap IJsselmonde en ook van die zijde acte de présence op 6 december, gegeven door dijkgraaf en secretaris-rentmeester. Voor materiële medewerking verwijs ik U naar een eerdere alinea.

Enkele genoemden, vele ongenoemden!

Het kwam voor, dat iemand, niet met name genoemd, ineens een kostelijk idee had, of - weer een ander - juist op het goede moment binnentrad en bij de inrichting over een dood punt heenhielp. Zo maar even. Slechts enkele voorbeelden. "Onbetaalbaar", dacht je dan, soms zei je dat ook.

En zó is de klus geklaard.

H. van Herwerden.

B I N N E N L A N D

20 december 1483 - 1983

BESTUURSMEEDEDELINGEN

Op 12 april a.s. zal de jaarlijkse Algemene Ledenvergadering van de Historische Vereniging plaatsvinden. Jaarvergaderingen zijn in de meeste gevallen niet de drukst bezochte bijeenkomsten en die van de HVB vormt hierop geen uitzondering. Het bestuur betreurt dit ten zeerste, want zo'n jaarvergadering is de gelegenheid om het contact tussen het bestuur en de leden, en tussen de leden onderling voort te zetten of te hernieuwen. Vanaf deze plaats willen wij daarom de leden opwekken om op 12 april a.s. naar de Lagere Agrarische School aan de Dierensteinweg te komen, zodat wij tesamen nieuwe ideeën en activiteiten voor 1984 kunnen ontwikkelen.

Gezien de decentrale ligging van de Lagere Agrarische School, bestaat voor die leden, die niet over eigen vervoer beschikken, de gelegenheid met iemand mee te rijden. Even een telefoontje naar mw. Kouw, 16059, en U wordt op 12 april gehaald en gebracht.

A L G E M E N E V E R G A D E R I N G

Het bestuur nodigt U uit voor de Algemene Ledenvergadering op

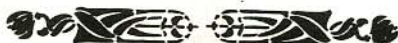
donderdag 12 april 1984

te houden in de Lagere Agrarische School aan de Dierensteinweg te Barendrecht, aanvangende 20.00 uur.

Voor het tweede deel van deze bijeenkomst vonden wij de heer ing. A. de Koning, bereid te spreken over

"Dijkverzwaring op het eiland IJsselmonde".

De heer De Koning is Hoofd Technische Dienst van het Waterschap IJsselmonde.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter
 2. Notulen van de Algemene Ledenvergadering op 22 maart 1983 (zie blz. 15 van dit Contactblad)
 3. Jaarverslag van de secretaris en de werkgroepen (blz. 17)
 4. Jaarverslag van de penningmeester (blz. 23)
 5. Voorstel om f 1 000,-- te reserveren voor bijzondere aankopen voor de verzameling
 6. Verslag van de kascommissie
 7. Benoeming nieuwe kascommissie
 8. Bestuursbeleid.
Volgens artikel 15 van de statuten legt het bestuur rekening en verantwoording af over het in het afgelopen jaar gevoerde beleid.
 9. Huisvesting
 10. Bestuursverkiezing
Aftredend zijn dit jaar de heren W.M. Groenenboom en A.M. Overwater. Beide heren stellen zich herkiesbaar.
Volgens artikel 13 lid 3 van de statuten kunnen vijf of meer leden voor de aanvang van de vergadering schriftelijk aan het bestuur kandidaten kenbaar maken.
 11. Vaststelling van de begroting voor 1984 (blz. 24)
 12. Vaststelling van de contributie voor 1985
Het bestuur stelt voor de contributie te handhaven op f 13,50.
 13. Activiteiten voor de leden; deelname aan excursies
 14. Rondvraag
- P A U Z E
15. "Dijkverzwaring op het eiland IJsselmonde" door ing. A. de Koning
 16. Sluiting door de voorzitter

Belangstellenden voor de
De Koning zijn na de pauze
harte welkom!

voordracht van de heer
ze (ca. 21.00 uur) van

VERSLAG VAN DE ALGEMENE LEDENVERGADERING VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OP 22 MAART 1983 IN DE LAGERE AGRARISCHE SCHOOL AAN DE DIERENSTEINWEG TE BARENDRECHT

Aanwezig: het voltallige bestuur alsmede negentien leden.

In zijn openingswoord deelde de voorzitter mede, dat het ledental bij de jaarwisseling 212 was en thans 223 bedraagt. Zonder werfactie was er toch een aanwas van leden en kwamen zoveel schenkingen in natura binnen, dat er geen mensen genoeg waren om alles te verwerken. Hij bracht dank uit aan de verzorgers van ons Contactblad, de redactieleden mevrouw Kouw en de heer Van Herwerden, mevrouw Plomp voor de illustraties en de heer Kramer voor de produktie. Voor de heer Van Herwerden wordt een vervanger gezocht.

Het Hervormde Kerkblad is nu compleet in ons bezit en van de redactie van De Schakel ontvingen wij alle oude nummers, die beschikbaar waren.

Voor het huis Dorpsstraat 3 zal te zijner tijd een museumcommissie worden gevormd. Aan de Hoefslag bezitten wij sedert december 1982 een schoollokaal als opslagruimte van ca. 50 m². De voorzitter besloot zijn opening met het uitspreken van de hoop, dat meer medewerkers zich voor het verenigingswerk zullen melden in het komende jaar.

Het verslag van de algemene ledenvergadering van 27 april 1982, het jaarverslag van de secretaris en het jaarverslag van de penningmeester werden hierna goedgekeurd.

De heer Van Herwerden bracht verslag uit van de kascontrole die hij samen met de heer Ratsma verrichtte op 15 maart 1983. Buiten de kasbescheiden stelden zij ook een onderzoek in naar de bezittingen van de vereniging, zoals voorwerpen, boeken, documentatie van Barendrecht en de gedane bodenvondsten. Het register van verwerving met de stand bij de verhuizing naar nr. 181 en het daarna bijgehouden kladregister werden nagezien. In het rapport van beide heren, dat de heer Van Herwerden voorlas, werd tevredenheid uitgesproken over de stand van het be-

heer. Kas en bescheiden werden gecontroleerd tot eind 1982, vergeleken met de begroting 1982 en in orde bevonden. De penningmeester werd hierna gedechargeerd. Als leden van de nieuwe kascommissie werden benoemd de heer P. Ratsma (tweede jaar), de heer Van Suilichem (eerste jaar) en de heer A.C. den Otter als reserve.

Het gevoerde bestuursbeleid gaf geen reden tot op- of aanmerkingen van de aanwezige leden.

Door de vergadering werd goedkeuring gegeven aan het voorstel van het bestuur om het schoollokaal aan de Hoefslag te huren tegen een bedrag, dat als subsidie van de gemeente wordt terugontvangen. Op gelijke basis werd het bestuur gemachtigd het huis en erf aan de Dorpsstraat 3 van de gemeente te huren. De heer Zoutendijk waarschuwde voor mogelijke tegenvallers bij de daaraan verbonden kosten voor de vereniging. Besloten werd, dat het bestuur voor de inrichting van Dorpsstraat 3 niet meer zal uitgeven dan de daarvoor gereserveerde bedragen. Volgens toelichting van de penningmeester kan voor de inrichting van een nieuwe behuizing subsidie worden verwacht van de gemeente.

Bij de bestuursverkiezing werden de heren J.H. Kleinschmidt en C.J.A. Volgering weer benoemd voor de komende drie jaar.

De begroting werd zonder wijziging door de vergadering goedgekeurd en de contributie voor 1984 werd vastgesteld op onveranderd f 13,50, inclusief eventuele postverzekering.

Bij de rondvraag berichtte de heer Van de Garde, dat conservatrice mevrouw Polak, hem bekend van de 10 mei-herdenking te Smitshoek, aangeboden heeft de vereniging van advies te dienen bij de nieuwe inrichting van een museum.

De heer Van Herwerden stelde voor ter gelegenheid van de herdenking van 500 jaar bedijking van polder Binnenland mr. D. Müller uit te nodigen als spreker in de Dorpskerk, daarbij een tentoonstelling in te richten en muziek van componisten van + 1500 tot heden ten gehore te brengen. Besloten werd in dat verband een voorlopige bespreking te houden op maandag 18 april tussen de heren

Van Herwerden, Wessdorp, Van de Garde en namens het bestuur Overwater.

Na de pauze hield ons lid, de heer L.W. Hordijk, een lezing over "Archiefonderzoek en de Barendrechtse geschiedenis", waarin de heer Hordijk als archivaris van de Brielse dijkkring zeer goed thuis bleek te zijn.

In zijn inleiding gaf spreker een overzicht van de beschikbare bronnen. De ongeschreven bronnen onderscheidde hij in gebruiksvoorwerpen, geologische gegevens en overgeleverde zaken, als dialecten en muziek. Als geschreven bronnen werden genoemd gedrukte stukken en archieven, zoals die van particulieren, gemeenten, kerken, enz. Volgens sprekers ervaring is nog veel aangaande Barendrecht te vinden in de archieven van polders en waterschappen. Er zijn nog vele bronnen te onderzoeken, waarmee de geschiedenis van ons dorp kan worden verrijkt.

Vele leden maakten gebruik van de gelegenheid om vragen te stellen en niemand bleef achter, toen de heer Hordijk aanbod zijn meegebrachte documenten te komen inzien.

JAARVERSLAG VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OVER 1983

BESTUUR

In 1983 bestond het bestuur uit de heren G. van der Schoor, voorzitter, J.H. Kleinschmidt, secretaris, C.J.A. Volgering, penningmeester, P. van Bergeijk, W.M. Groenenboom en mevrouw J.W.E. Kouw.

In verband met de gezondheid van de secretaris werd het secretariaat waargenomen door de heer Overwater tot 13 april. In de bestuursvergadering van 13 april werd mevrouw Kouw tot secretaris gekozen.

De heer Kleinschmidt bleef wel als lid deel uit maken van het bestuur.

Het bestuur vergaderde negenmaal in dit jaar.

Op 2 januari waren leden van het bestuur aanwezig op de nieuwjaarsreceptie van het Gemeentebestuur.

Op 6 juni werd de vergadering van de Raadscommissie Ruimtelijke Ordening bijgewoond. Bij de behandeling van het bezwaarschrift tegen het bestemmingsplan "Kern" werd het standpunt van de HVB uiteengezet. Onder meer werd gewezen op het belang van het instandhouden van kenmerkende historische bebouwing in de gemeente, waartoe onder andere de boerderij van Jiskoot mag worden gerekend.

Op 3 september woonden leden van het bestuur de opening van de overzichtstentoonstelling "Schilderijen van Martha van Huessen-Pikaar" bij. Deze opening werd gevolgd door een ontvangst ter gelegenheid van het jubileum van ir. W. Wissing, die twintig jaar voorzitter van de Culturele Raad van Barendrecht is geweest; uit deze functie is hij dit jaar getreden.

Op 6 oktober werd het bestuur vertegenwoordigd op de opening van de tentoonstelling "Verkeer en Vervoer" van de Werkgroep Museum Oud-Zwijndrecht.

Op 5 november waren bestuursleden aanwezig bij de opening van de Oudheidkamer Ridderkerk.

Deelgenomen werd aan een vergadering van het Platform-overleg georganiseerd door de Culturele Raad.

Het in december 1982 gedane voorstel aan het College van B en W om voor de straatnaamgeving in het plan Molenvliet namen van ambachtsheren- en vrouwen te gebruiken werd, volgens De Schakel, door het college aangenomen. Een plattegrond met de gekozen namen werd aan de vereniging toegezonden.

Onder de Barendrechtse middenstand en bedrijven werd een brief verspreid waarin de vereniging vraagt geen oude voorwerpen weg te doen, maar ze aan de vereniging te schenken, of ze op nader overeen te komen voorwaarden af te staan.

Het reglement voor de werkgroepen kwam gereed.

LEDENTAL

Het ledental nam toe van 213 leden tot 253. Vooral na de tentoonstelling "500 Jaar Binnenland" kreeg de ver-

eniging er nieuwe leden bij, namelijk 19. Door opzegging verloren wij 7 leden en door overlijden één lid.

CONTACTBLAD

In 1983 werd de redactie tot 15 november weer gevormd door mevrouw J.W.E. Kouw en de heer H. van Herwerden, de illustraties werden verzorgd door mevrouw H. Plomp-Monshouwer. Na genoemde datum traden tot de redactie toe mevrouw G.M.H. Eijkenaar-van der Haak en de heer J.M.J. Tieman.

Mevrouw Eijkenaar zal bijdragen voor de inhoud van het blad gaan leveren; de heer Tieman verzorgt vanaf het decembernummer het drukwerk en de verdere afwerking van het blad. Van de eerste drie nummers was de vermenigvuldiging nog in handen van de heer J. Kramer van de Lagere Agrarische School. De heer P. van Bergeijk verzorgde de distributie over een aantal wijkbezorgers, zodat de leden het Contactblad weer viermaal in de bus kregen.

Het Centraal Bureau voor Genealogie te 's-Gravenhage abonneerde zich op het Contactblad en kreeg de nummers 1 t/m 13 toegezonden.

HUISVESTING

In de ruim drie jaren na de ingebruikneming van het verenigingsgebouw ontving de HVB zoveel grote en kleine voorwerpen, documentatie, boeken, enz., dat steeds minder ruimte overbleef voor een goed overzichtelijke expositie. Ook het door de gemeente welwillend ter beschikking gestelde schoollokaal is alweer praktisch vol. Bovendien durft het bestuur bij een der leden al niet meer te vragen of daar nog meer "tijdelijk" mag worden opgeslagen.

Over het pand Dorpsstraat 3 is nog steeds niet bekend wanneer dit zal leegkomen en het bestuur heeft daaromtrent nog steeds geen definitieve toezegging van de gemeente ontvangen.

ACTIVITEITEN

- 22 februari: De heren J. Schop en G. van der Schoor hielden een lezing over de historie van Barendrecht voor de Ned. Chr. Vrouwenbond te Smitshoek.
- 10 en 11 juni: Braderie. Dit jaar kreeg de HVB gratis twee kramen van de Barendrechtse Middenstandsvereniging. Hiervan was er een bestemd voor de schoolboeken (verkoop). De andere kraam bevatte de aanwinsten van de maanden maart t/m mei en een selectie uit de bodemvondsten van de Werkgroep Bodemonderzoek.
- 15 oktober: Bezoek aan het Streekmuseum "Crimpenerhof" te Krimpen aan den IJssel. Teleurstellend was het kleine aantal deelnemers (15).
- 19 t/m 24 oktober: Fototentoonstelling "100 Jaar Oranje-Vorstinnen", georganiseerd door de Rijksvoorlichtingsdienst. De HVB vulde deze fototentoonstelling aan uit eigen verzameling met 12 tafels documentatie, boeken en voorwerpen, betrekking hebbende op de Oranjevorstinnen. Ook werden nog 8 panelen door onze vereniging gevuld met foto's e.d. De tentoonstelling trok 135 bezoekers. Door wat ruil van dubbele exemplaren, maar meest door schenkingen van bezoekers-sters, ontving de HVB leuke aanvullingen, o.a. twintig (!) boeken over Oranje vanaf Willem III tot heden.
- De in oktober geplande tentoonstelling ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van de firma Hooimeijer ging niet door.
- 12 november: Bezoek aan het Museum Mr. Simon van Gijn te Dordrecht. Ook hierbij weinig belangstelling van de leden.
- 6 december: Herdenking van het feit dat 500 jaar geleden de overeenkomst tot bedijking van de polder Binnenland werd gesloten.
- Deze bijeenkomst vond plaats in de bijna geheel gevulde Dorpskerk. Onder de aanwezigen bevonden zich o.a. burge-

meester en wethouders, gemeente-secretaris en als eregast de tegenwoordige ambachtsheer van Barendrecht, de heer K.H. Gaarlandt. De hiernavolgende tentoonstelling duurde tot en met 9 december en werd bezocht door circa 1000 personen, inclusief de twee hoogste klassen van de Barendrechtse basisscholen, die waren uitgenodigd. Het door de heer A.G.W. Wesdorp samengestelde lesmateriaal werd door jong en oud gretig benut.

Deze eerste grote tentoonstelling van de HVB was voor onze vereniging het hoogtepunt van 1983!

JAARVERSLAG WERKGROEP BODEMONDERZOEK

In het afgelopen jaar is weer veel restauratiewerk verricht; een tijdrovende bezigheid. Veel potten werden compleet gemaakt. Opgravingen zijn in 1983 niet verricht. Wel werd in september bij het begin van de graafwerkzaamheden in het plan Molenvliet naarstig gezocht naar scherven; die werden niet gevonden, wel twee boomstammen, die volgens kenners uit het begin van onze jaartelling afkomstig zijn.

Op 15 januari, 26 februari en 18 juni kwam de heer Arkenbout lesgeven in het schilderen van herstelde voorwerpen. De tegels kwamen nog niet aan de beurt, omdat hiervoor de nodige vaardigheid nog ontbreekt.

25 februari hield de heer Stam een lezing over de aardewerkscherven, die in 1982 in Kijfhoek zijn opgegraven.

24 juni organiseerde de werkgroep, in samenwerking met de Historische Vereniging Zwijndrecht een avond in de kerk van Kijfhoek, waarbij de heer F. van 't Zelfden een lezing hield over de kerk van Kijfhoek en het klooster Eemsteyn. Uit het bezit van beide verenigingen werden opgegraven voorwerpen tentoongesteld.

De kerk was nagenoeg vol met belangstellenden.

Twee vitrines werden vervaardigd voor permanente tentoonstelling van gerestaureerde stukken. Een vitrine werd gebruikt op de braderie op 10 en 11 juni.

In december ontving de werkgroep van het bestuur het reglement voor de werkgroepen, waarin de door de werkgroep Bodemonderzoek gedane suggesties zijn opgenomen.

Voor de tentoonstelling "500 Jaar Binnenland" in de

Dorpskerk van 6 t/m 9 december leverde de werkgroep haar bijdrage met drie vitrines waarin o.a. archeologische vondsten afkomstig van Slikmus en Koedood te zien waren.

In het afgelopen jaar vond regelmatig contact plaats met de archeologische groep van de Historische Vereniging Zwijndrecht.

H.A. Plomp-Monshouwer

JAARVERSLAG VAN DE WERKGROEP GENEALOGIE

Het overschrijven van akten van geboorte, huwelijk en overlijden op systeemkaarten werd voortgezet. In oktober kregen wij daarvoor een nieuwe medewerkster, mevrouw J.S. Stolk, die haar vrije uren voor ons beschikbaar stelde. In totaal kwamen dit jaar 2800 kaarten gereed, waarvan het grootste deel werd geproduceerd door de heer L. Kleinjan. Daarmee kwam het bestand op ca. 11 600 kaarten. De akten van huwelijk en overlijden zijn thans grotendeels verwerkt.

Op verzoek van de werkgroep Genealogie van de Vereniging Oud-Ridderkerk werd een uiteenzetting gegeven van de opzet en bewerking van ons kaartsysteem. Het is de bedoeling aldaar met hetzelfde formaat en dezelfde soort kaarten te gaan werken. Afgesproken werd verder contact te onderhouden.

Van ons lid, de heer K.J. Slijkerman, ontvingen wij zijn boek over de familie Leenheer als geschenk. Andere werken van zijn hand, o.a. over de families Wey en Berghout/Berkhout, werden aangekocht. Fragment-genealogieën van de families Nolen en Dam werden als kopie verworven.

Mondeling en schriftelijk werden inlichtingen verstrekt uit het kaartsysteem en ander bezit. Wegens ruimtegebrek was er nog geen gelegenheid om persoonlijk onze verzamelingen te raadplegen.

A.M. Overwater

BEGROTING VOOR 1984

Inkomsten

Contributie	3 400,--
Intrest	400,--
Giften	500,--
Subsidie gemeente	7 600,--
Verkopen	200,--
Abonnementen Contactblad	27,--

Uitgaven

Huur verenigingsgebouw	3 570,--
Huur schoollokaal	480,--
Gas en water	1 500,--
Elektra	200,--
Telefoon	360,--
Onroerendgoedbelasting	110,--
Verzekering	75,--
Verontreinigingsheffing	210,--
Aankopen voor verzameling	500,--
Werkgroepen	300,--
Contactblad	550,--
Ledenservice	100,--
Inkopen voor verkoop	50,--
Ledenvergadering	60,--
Bijdrage Kamer v. Koophandel	60,--
Instandhouding verzameling	150,--
Schrijfbenodigdheden	100,--
Porti	50,--
Kopieerwerk	150,--
Koffie, melk, suiker e.d.	100,--
Diverse kosten en onvoorzien	952,--
Reservering huisvesting	2 500,--

12 127,--
=====

12 127,--
=====

C.J.A. Volgering, penningmeester

=====

Bij dit Contactblad is weer een acceptgirokaart bijgevoegd voor het voldoen van de contributie voor 1984. De leden die de contributie 1984 reeds hebben voldaan is geen acceptgirokaart toegezonden. Wij verzoeken U de contributie zo spoedig mogelijk over te maken. Dank U!

=====

NIEUWE LEDEN

Na de vorige opgave, die eindigde op 27 oktober 1983, zijn de volgende inwoners en scholen lid van onze vereniging geworden:

18 november 1983:	A.A. van Straaten
19 "	: E. de Winter
6 december	: Dr. Schaepmanschool
	: De Hoeksteen
	: Het Kompas
	: De Sprong
	: Rehobothschool
	: mw. J.J. Dorsman-Mooyaart
	: P. de la Mar
	: H.K.A. van Veen
	: mw. A.G. van Hofwegen-Both
	: A. Molenaar
	: W.D. Blom
	: J. Witter
	: J.A. Crezee
	: B. Molenaar
	: J.M. Visser
	: D. Müller
14 "	: J.T.G. Jansen
19 "	: L. den Hoed
24 "	: K.J. Slijkerman
5 januari 1984	: K. Brinkman
7 "	: G. Vogel
27 "	: mw. P.J. v.d. Noll
"	: R.W. Snoei

Totaalstand op het ogenblik: 257 leden

De nieuwe aanwinsten komen in het juni-nummer.

DE FAMILIENAAM VAN DER GIJP BARENDREGT

Dubbele geslachtsnamen werden in 1811 bij de invoering van de burgerlijke stand vastgelegd. Zij, die een dubbele naam voerden, behielden deze. Zij, die een enkelvoudige geslachtsnaam hadden, konden daarna alleen een naamsverandering krijgen met toestemming van de overheid.

De oorsprong van de naamsverdubbeling is in een groot aantal gevallen gelegen in het feit, dat de familienaam van de vader werd uitgebreid met de familienaam van de moeder. Soms was dit, omdat de familienaam van de moeder anders verloren zou gaan bij gebrek aan mannelijke nakomelingen van haar vader. Dit was het geval bij het ontstaan van de familienaam Van der Gijp Barendregt.

Gerrit Barendregt werd gedoopt te Hoogvliet op 10 april 1741 en overleed te Barendrecht op 17 november 1818.

Hij was een zoon van Leendert Barendregt en Lena Kleyne en was landbouwer te Barendrecht. Op 22 november 1785 huwde hij te Heerjansdam met Elisabeth van der Gijp, geboren te Kijfhoek en gedoopt te Heerjansdam op 12 mei 1759. Zij overleed te Barendrecht op 9 augustus 1831. Haar ouders waren Rokus van der Gijp en Catharina van Dijk.

Elisabeth of Lysbeth van der Gijp had geen broers of andere naaste familieleden, die de familienaam op hun kinderen konden overdragen. Drie van haar kinderen vernoemden hun moeder door een zoon de naam Eliza van der Gijp te geven, maar deze drie zijn alle jong overleden, vóór het overlijden van Elisabeth in 1831.

Eliza van der Gijp de Raadt, geboren West-Barendrecht 11 maart 1822 en overleden aldaar 31 juli van dat jaar. Hij was een zoon van Pleun de Raadt (1788-1870), notaris, schout en burgemeester van Barendrecht, en Lena Barendregt (1792-1833), die in 1812 huwden.

Eliza van der Gijp Nolen, geboren West-Barendrecht 25 juni 1823 en overleden aldaar 21 december 1823. Hij was een zoon van Johannes Nolen (1788-1855), chirurgijn en wethouder van Barendrecht, en Catharina Barendregt (1790-1866), die in 1814 huwden.

Eliza van der Gijp Barendregt, geboren West-Barendrecht 28 augustus 1823 en overleden aldaar 30 mei 1825. Hij

was een zoon van Jan Barendregt (1799-1884), landbouwer te Barendrecht, gemeenteraadslid, heemraad en dijkgraaf van de polder Binnenland, en Christiaantje de Ronde (1794-1866), die in 1821 huwden.

Uit het echtpaar Barendregt - van der Gijp stamde, behalve bovengenoemde Lena, geboren 1792, Catharina, geboren 1790, en Jan, geboren 1799, ook een zoon Cornelis, geboren 1796.

Op 2 mei 1846 huwden te Barendrecht Nicolaas Rocus Barendregt, aldaar geboren 1822 en overleden 1895, landbouwer en heemraad van de polders Oud en Nieuw Pendrecht en van het Binnenland van Barendrecht, en Pieterella Barendregt, te Barendrecht geboren 1823 en overleden 1892. Hij was een zoon van Jan, geboren 1799, en zij een dochter van Cornelis, geboren 1796, en Maria van der Meulen. Nicolaas Rocus en Pieterella waren dus volle neef en nicht en kleinkinderen van Elisabeth van der Gijp. Uit hun huwelijk werden elf kinderen geboren.

De gedachte, Elisabeth van der Gijp te vernoemen, leefde niet alleen bij haar kinderen, maar ook bij deze kleinkinderen, die hun vierde zoon in 1857 naar hun gemeenschappelijke grootmoeder noemden.

Eliza van der Gijp Barendregt werd op 5 april 1857 in de gemeente Oost- en West-Barendrecht geboren op de hofstede "Vrijenburg" aan de Voordijk aldaar. Hij voerde de administratie van landbezit, was heemraad van de Zuidpolder van 1899 tot 1905 en daarna dijkgraaf tot 1926. Van 1888 af was hij burgemeester van Barendrecht tot hij in 1895 ontslag vroeg om meer tijd beschikbaar te hebben voor zijn administratieve werkzaamheden. In april 1896 vestigde hij zich in Dordrecht. Naast wethouder van deze plaats was hij lid van de Provinciale Staten van Zuid-Holland van 1898 tot 1919. In dat jaar woonde hij te 's-Gravenhage, waar hij in 1942 overleed.

Eliza van der Gijp Barendregt huwde in 1888 met Lijntje Wilhelmina de Vos, geboren Geervliet 1858. Na haar overlijden te Barendrecht in 1891 hertrouwde hij in 1893 Johanna Diderika de Vos, geboren Geervliet 1869, die te 's-Gravenhage in 1938 overleed.

Alle vier genoemde Eliza's van der Gijp droegen deze

familienaam als voornaam, zoals blijkt uit de geboorteakten. De naam Van der Gijp zou daarom niet overgaan op de volgende generatie.

Dit betekent, dat de Barendrechtse burgemeester de familienaam Barendregt droeg, inplaats van de naam Van der Gijp Barendregt. Het feit, dat hij tekende met E. v.d. Gijp Barendregt, maakt het waarschijnlijk, dat hij zich daarvan niet bewust was.

Na de geboorte van een zoon Jan Gerard van Eliza en Lijntje in 1889 bleek het daarom gewenst de familienaam Van der Gijp Barendregt erfelijk te maken en werd daartoe een verzoek ingediend bij H.M. de Koningin. Bij Koninklijk Besluit van 28 januari 1907 werd daaraan voldaan, zodat de geboorteakte van 1889 kon worden aangevuld met de bepaling, dat het tweede deel van de voornaam als eerste deel van de familienaam zou gelden. Na de eerste poging in 1822 om de naam Van der Gijp met die van Barendregt samen te voegen verstreken er dus 85 jaar eer de dubbele naam als geslachtsnaam was vastgelegd.

Jan Gerard van der Gijp Barendregt, geboren Ridderkerk 19 maart 1889, was administrateur van landbezit en rentmeester van de Zwijndrechtse Waard. Als dijkgraaf van de Zuidpolder van Barendrecht volgde hij zijn vader op in 1927, welke functie hij in 1946 nog bekleedde. Zijn zoon Eliza, geboren Dordrecht 1914, volgde hem op als administrateur van landbezit. Diens zoon, drs. Jan Gerard van der Gijp Barendregt, voert thans het beheer over het "Landadministratiekantoor Van der Gijp Barendregt B.V." te Dordrecht.

A.M. Overwater

PUBLIKATIES

NIEUW BEIJERLAND 400 JAAR

Dit boekje werd in 1982 uitgegeven in het kader van de feestelijkheden rond het 400 jarig bestaan van deze plaats in de week van 18 tot 26 juni.

Naast de geschiedenis van ontstaan, bedijking en landbouw zijn er hoofdstukken over oude rekeningen, dialect, klederdracht, veranderingen in de laatste eeuw, ontspanning, brandweer, de periode 1940 - 1945 en de drie kerken. Jo Baars zorgde voor de coördinatie van de bijdragen.

Op 112 bladzijden is veel plaats ingeruimd voor foto's. Het formaat is 20 x 20 cm, slappe kaft. De kosten bedragen f 15,--, waarschijnlijk niet meer dan de productieprijs. Bestellen kan via ondergetekende.

=+=

HENDRIK IDO AMBACHT 1332 - 1982

Dit keurig verzorgde boekje werd in juli 1982 uitgegeven door het Historisch Genootschap van deze plaats, met medewerking van het gemeentebestuur.

De hoofdstukken betreffen: graven en ambachtsheren, parochiekerk en ambachtsheerlijke hofstad in de middeleeuwen, omvang en bevolkingsgrootte, magistraten en bestuurders, landbouw, vlasserij, ontwikkeling van nijverheid en industrie en het onderwijs. Vijf schrijvers bundelden hiervoor hun krachten. Aan het einde van de 148 bladzijden tekst, die verlucht is met foto's en afbeeldingen, staan lijsten van ambachtsheren en -vrouwen en burgemeesters. De laatst vermelde ambachtsheer is Pleun de Raadt, notaris en burgemeester van Barendrecht (1788-1870), die de heerlijkheid in 1837 kocht.

Het boekje is stevig gebonden met harde kaft en kost f 22,50 bij de boekhandel. Een waardevolle bijdrage voor de geschiedenis van ons eiland.

+==

GRAFZERKEN N.H. KERK HENDRIK IDO AMBACHT

Tijdens de restauratie van de kerk werd in april 1980

de houten vloer verwijderd, waardoor een aantal van 59 kerken en tegels bloot kwam uit de periode 1610 - 1686. Een beschrijving met afbeeldingen verscheen in een zeer eenvoudige uitgave van het architectenbureau ir. T. van Hoogevest te Amersfoort en was aldaar gratis te verkrijgen. Van een ontvangen exemplaar werden enkele kopieën vervaardigd, die tegen kostprijs zijn te verkrijgen bij ondergetekende. Formaat A4, 17 bladzijden, prijs f 1,-- , vermeerderd met portokosten.

A.M. Overwater
(Zie voor adres/telefoon-
nummer binnenzijde omslag)

BEZOEK AAN HET MUSEUM SIMON VAN GIJN TE DORDRECHT

Onze excursie naar het Museum Simon van Gijn vorig jaar op 12 november werd door degenen die de moeite hadden genomen mee te gaan, zeer op prijs gesteld.

We werden ontvangen en rondgeleid door mevrouw H. Höppener-Bouvy, die ons allereerst naar de maquette van oud-Dordrecht bracht en ons vertelde hoe deze stad in de loop der eeuwen is gegroeid uit drie woonkernen en de aanslibbing die zich steeds weer vormde.

Ook de geschiedenis van het museum vernamen we van haar. Het huis werd gebouwd in 1729 in opdracht van de Dordse magistraat Van Neurenberg. Voorheen stonden aan de Nieuwe Haven de pakhuizen van de welgestelde kooplieden, die toen in de Hoge Nieuwstraat woonden. Daar het uitzicht vanaf de Nieuwe Haven veel mooier was dan de overkant van de Hoge Nieuwstraat lieten zij hun pakhuizen slopen en kwamen de patriciërshuizen ervoor in de plaats.

In 1864 wordt het pand verkocht aan mr. Simon van Gijn, bankier en kunstverzamelaar. Hij leefde van 1836 tot

1922. Daar hij kinderloos stierf vermaakte hij het huis aan de Vereniging Oud-Dordrecht. In 1925 wordt het museum Simon van Gijn geopend. In 1949 wordt het huis met de collecties overgenomen door de Gemeente Dordrecht.

Op dezelfde verdieping (tweede) waar de maquette zich bevindt, staan poppenhuizen, winkeltjes en speelgoed opgesteld. Deze zaken trokken ook veel bekijks.

Op de eerste verdieping bevindt zich de studeerkamer van mr. Van Gijn; deze is nog geheel intact gelaten. Aan de overzijde hiervan is de Renaissancezaal met een z.g. "wildemannenschouw". Deze schouw is afkomstig uit de voormalige Kloveniersdoelen. In deze kamer staat ook een charterkast. Hierin bewaarden in vroeger tijd de gilden hun belangrijke papieren. Om toegang tot deze documenten te krijgen waren wel twaalf sleutels (het aantal gilden) nodig.

In de veloutékamer, zo genoemd naar het omstreeks 1700 vervaardigde veloutébehang, waarmee de wanden zijn bedekt, bevindt zich een mooi gesneden schouw. Onlangs werd hierop een geschilderd schoorsteenstuk aangebracht.

Op de gang op de eerste verdieping zijn in een vitrine in Dordrecht vervaardigde zilveren voorwerpen uitgesteld. Volgens de heer Van de Garde, die zich bij ons gezelschap bevond, zou zich hier ook een zilveren schaal met het wapen van Barendrecht bevinden. Eertijds zou deze schaal door de heren van Dordrecht geschonken zijn aan de heer van Reestein voor genoten gastvrijheid tijdens de jacht. Het was mevrouw Höppener niet bekend waar de schaal op het ogenblik was.

Beneden is de eetkamer met een eiken betimmering met daarboven wandschilderingen voorstellende visvangst, jacht, veeteelt en landbouw. Aangrenzend bevindt zich de serre. Naast de eetkamer bezichtigen we de muziekkamer, waar op het gerestaureerde orgel nog regelmatig concerten worden gegeven.

Dan volgt de keuken, met schouw én fornuis. De schouw is bekleed met blauwe tegeltjes. Op de marmeren vloer een houten vlonder, zodat de keukenmeid geen koude voeten kreeg.

Opmerkelijk nog de glazenspuit met hulpstuk om de ramen op de verdiepingen via het bovenlicht schoon te spuiten.

Het laatst bezichtigen we de grote ontvangzaal, waarvan alle wanden bekleed zijn met zeer fraaie 18e eeuwse wandtapijten. Nog niet zo lang geleden zijn deze wandtapijten gerestaureerd en in plaats van ze vast te spijkeren werden ze nu op zeer moderne wijze bevestigd met breed klittenband, zodat ze voortaan makkelijk zijn te verwijderen en weer aan te brengen.

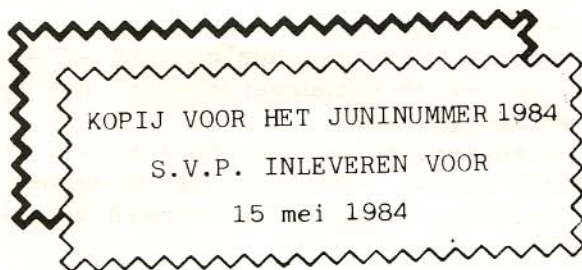
In de vitines bevindt zich mooi glaswerk.

Tot slot ging het nog even naar het speelgoedhuisje, met allerlei (o.a. mechanisch) speelgoed en een kinderkamer zoals die er in vroeger jaren heeft uitgezien.

J.W.E. Kouw

ARCHEOLOGIE IN HET RIJNMONDGEBIED

Net voor het "ter perse" gaan van dit nummer ontvingen wij bericht dat een overzicht van het werk van het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van Gemeentewerken Rotterdam over de periode 1976 - 1983 in de Archiefwinkel, Coolsingel 89 van 14 maart t/m 16 mei is te bezichtigen. De Archiefwinkel is geopend van maandag t/m vrijdag van 11 tot 16 uur.

BEZICHTIGINGSTIJDEN VERZAMELINGEN

Rondleidingen in groepen van tien personen (voorlopig alleen op woensdagmiddag of woensdagavond).

S.V.P. telefonisch aanmelden vooraf op nr. 18142.

Bij geen gehoor:

voor woensdagmiddag bij de heer P. van Bergeijk,
tel. 12252

voor woensdagavond bij de heer A.G. van de Garde,
tel. 14423

+::+::+::+::+

CONTRIBUTIE

Minimaal f 13,50 per jaar. Het beschikbaar stellen van een extra bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Overmaken van de contributie kan geschieden op bankrekening

nr. 64.42.22.204 bij de Credit Lyonnais Bank Nederland te Barendrecht; gironummer van de bank: 16 87 126
of

op gironummer 25 30 926 t.n.v. de Historische Vereniging Barendrecht.

+::+::+::+::+

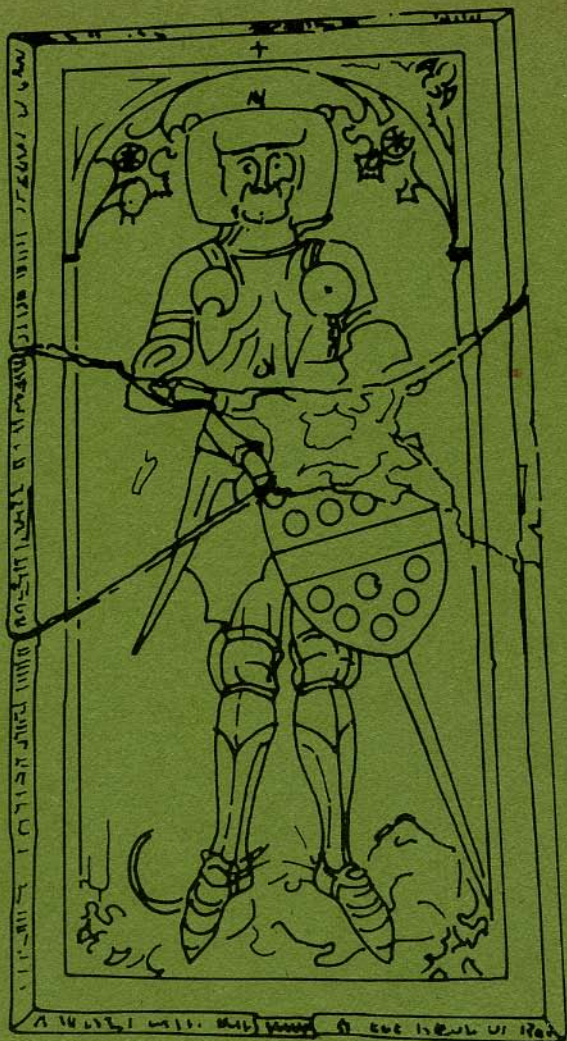
Contactpersoon WERKGROEP BODEMONDERZOEK:

Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
De Manning 64
Heerjansdam
tel. 01857 - 1923

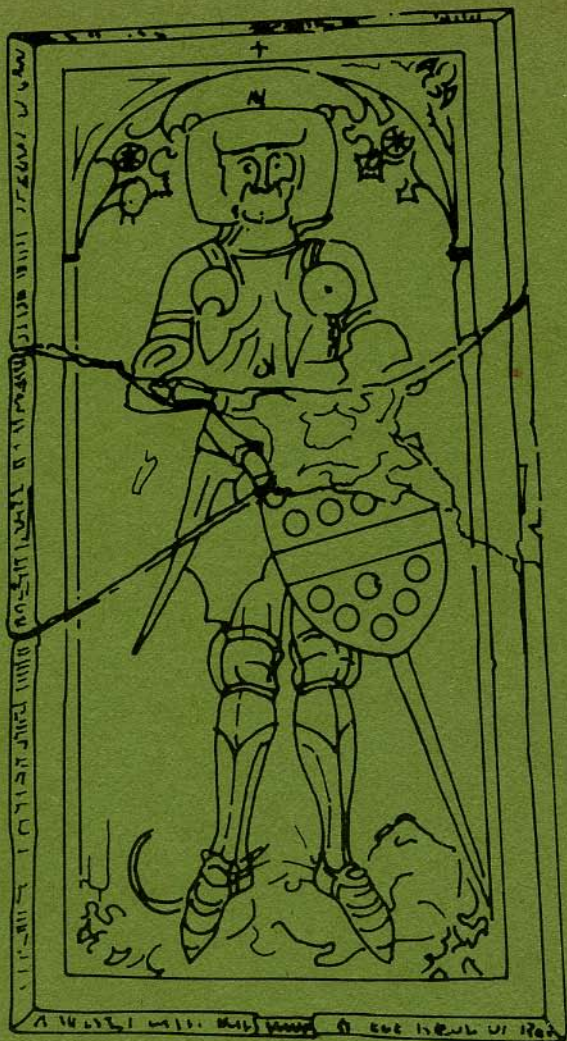
Contactpersoon WERKGROEP GENEALOGIE:

Hr. A.M. Overwater,
Jaagpad 65
Barendrecht
tel. 01806 - 12152

+::+::+::+::+

Zerk voor heer Dierick van (der) Merwede († 1452) in de N.H. kerk te Meeuwen (N.B.). Ingekrast beeld. Het wapen, in reliëf voorgesteld, vertoont een gedamascceerde dwarsbalk.

Zerk voor heer Dierick van (der) Merwede († 1452) in de N.H. kerk te Meeuwen (N.B.). Ingekrast beeld. Het wapen, in reliëf voorgesteld, vertoont een gedamasceerde dwarsbalk.